

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯDOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-284-299](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-284-299)

УДК 336.76:004.738

JEL Classification: G20; G21; O33

Артем Геннадійович Малихін

аспірант

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: malykhinartem01@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-4771-0666>**Дмитро Миколайович Волошин**

аспірант

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: dmytrovoloshyn@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-6757-0689>**АНАЛІЗ РОЛІ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ ЦИФРОВИХ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ**

Анотація. У статті досліджено роль фінансових посередників у формуванні інноваційної інфраструктури ринку цифрових фінансових послуг України. Проаналізовано сучасні трансформації фінансового сектору під впливом цифровізації, зокрема зміну бізнес-моделей, каналів взаємодії з клієнтами та продуктових лінійок. Запропоновано класифікацію фінансових посередників за критеріями інституційної природи, ступеня цифровізації, функціонального призначення, технологічної основи, регуляторної інтеграції та географічного охоплення. Виокремлено шість механізмів впливу посередників на розвиток цифрових фінансових сервісів: інституційний, технологічний, платформений, регуляторно-інноваційний, освітньо-комунікаційний та інвестиційно-фінансовий. Порівняно міжнародний досвід (США, Велика Британія, Сінгапур, ЄС) та визначено ключові виклики для України, такі як регуляторна невизначеність, дефіцит фінансування та кіберзагрози. На основі дослідження сформуовано рекомендації щодо підвищення ефективності участі фінансових посередників у цифровій трансформації, зокрема через розвиток відкритого банкінгу, регуляторних «пісочниць» та венчурного фінансування.

Ключові слова: фінансові посередники; цифрові фінансові послуги; інноваційна інфраструктура; фінтех; регуляторні пісочниці; відкритий банкінг; блокчейн.

Табл.: 4. Бібл.: 26.

Постановка проблеми. В епоху глобальної цифровізації фінансовий сектор України зазнає кардинальних змін. Динамічний розвиток цифрових технологій стимулює появу нових фінансових продуктів, послуг та бізнес-моделей, що своєю чергою вимагає формування адекватної інноваційної інфраструктури. Фінансові посередники, такі як банки, небанківські фінансові установи, фінтех-компанії та інші, відіграють ключову роль у цьому процесі, виступаючи каталізаторами впровадження інновацій, забезпечуючи доступ до капіталу для інноваційних проєктів та сприяючи підвищенню фінансової грамотності населення.

Особливої гостроти це питання набуває в умовах повномасштабної агресії та формування перспектив повоєнної відбудови. Зауважимо, що в цих екстремальних умовах цифрові фінансові інструменти продемонстрували свою стійкість, забезпечивши безперервність платежів і фінансових операцій. З огляду на це, подальший розвиток цієї інфраструктури є критично важливим для залучення інвестицій, прозорого розподілу коштів на відновлення та інтеграції українського фінансового ринку у єдиний цифровий простір ЄС.

Актуальність дослідження посилюється в контексті визначення перспектив післявоєнного відновлення економіки України, де цифровізація фінансових послуг може стати одним із драйверів економічного зростання. З огляду на це дослі-

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

дження ролі та місця фінансових посередників у формуванні інноваційної інфраструктури, комплексний аналіз їхніх функцій, моделей взаємодії та визначенні бар'єрів, що стримують формування ефективної інноваційної інфраструктури, набуває особливої актуальності і є критично важливим для розробки ефективної державної політики, спрямованої на стимулювання інноваційного розвитку ринку цифрових фінансових послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукових публікацій останніх десятиліть свідчить про значний інтерес вітчизняних та закордонних учених до проблеми розвитку ринку цифрових фінансових послуг. Систематизація результатів опублікованих наукових доробок вітчизняних та іноземних науковців дозволяє виокремити декілька ключових напрямів досліджень у зазначеній сфері.

Закордонні науковці приділяють значну увагу феномену FinTech та його впливу на традиційну фінансову систему, розглядають проблему формування фінтех-екосистем, вивчають роль венчурного капіталу та нових форм фінансування тощо.

У контексті виявлених напрямів вважаємо доцільним відзначити праці таких авторів, як П. Гомбер (P. Gomber), Я. А. Кох (J. A. Koch) та М. Зірінг (M. Siering) (2017), які, на наш погляд, є фундаментальними для розуміння того, як цифровізація змінює бізнес-моделі банків. Вони аналізують процеси «анбандлінгу» (розпакування) та «ребандлінгу» (перезбирання) фінансових послуг [4]. Висунута ними ідея відкритого банкінгу (Open Banking), яка передбачає надання доступу третім сторонам до банківських даних через програмні інтерфейси (API), розглядається як ключовий механізм співпраці банків та фінтех-компаній. Д. В. Арнер, (D. W. Arner), Дж. Н. Барберіс (J. N. Barberis) та Р. П. Баклі (R. P. Buckley) (2015, 2020) у своїх працях досліджують еволюцію FinTech та його регуляторні виклики, наголошуючи, що регулятори мають створювати «пісочниці» (regulatory sandboxes) для безпечного тестування інновацій [1; 2].

Інший напрям досліджень пов'язаний з аналізом факторів, що сприяють розвитку національних фінтех-екосистем. І. Лі (I. Lee) та Й. Дж. Шін (Y. J. Shin) (2018) аналізують компоненти такої екосистеми, виділяючи роль уряду, фінансових інститутів, технологічних стартапів, венчурного капіталу та споживачів [5]. Вони підкреслюють, що успіх екосистеми залежить не стільки від окремих елементів, скільки від якості зв'язків між ними. Їхні дослідження часто фокусуються на досвіді провідних фінтех-хабів (Лондон, Сінгапур, Кремнієва долина), що дає змогу виявити кращі практики для інших країн.

Т. Залан (T. Zalan) та Е. Туфайлі (E. Toufaily) (2017) досліджують роль венчурних інвесторів і краудфандингових платформ як ключових посередників у фінансуванні інновацій на ранніх стадіях [9]. Вони доводять, що ці нові посередники є більш гнучкими та схильними до ризику, ніж традиційні банки, що робить їх каталізаторами проривних технологій у фінансовому секторі.

Загалом іноземні дослідження надають міцну теоретичну та методологічну базу для аналізу ролі посередників, пропонуючи моделі екосистем та аналізуючи глобальні тренди. Проте вони рідко фокусуються на специфіці країн, що розвиваються, особливо в умовах військових конфліктів, що ускладнює можливість адаптації світового досвіду у практиці вітчизняних фінансових посередників.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Українські науковці активно досліджують проблематику цифрових фінансів, однак здебільшого фокусуються на таких її аспектах: роль фінансових посередників у розвитку фінансового ринку, розвиток цифрового банкінгу та платіжних систем, перспективах фінтехринку України, фінансовій інклюзії та цифровізації. Зокрема, О. Вовчак (2012) визначає типи фінансових посередників [11], І. О. Школьник (2015) досліджує роль фінансових посередників у розвитку фінансового ринку України, акцентуючи увагу на їхніх функціях у перерозподілі ресурсів та стимулюванні інвестицій [26].

М. В. Дубина, С. М. Шкарлет, О. С. Жук (2019) досліджують питання сутнісного визначення FinTech, особливостей його існування в сучасних умовах активної розбудови інформаційного суспільства [25]. Також М. В. Дубина розглядає розвиток електронного банкінгу, його світовий та вітчизняний досвід [13]. О. Довгань (2025) аналізує цифрові інновації у фінансовому секторі України, зокрема вплив державних ініціатив, таких як «Дія», на доступність цифрових послуг [12]. О. Тоцька та В. Шевчук (2023) вивчають динаміку розвитку фінтех-компаній в Україні, їхню роль у впровадженні інновацій та цифрових сервісів [7]. О. М. Шевченко і Л. В. Рудич аналізують фінансових технологій (фінтех) в Україні в контексті цифровізації економіки, у тому числі досліджують сутність фінансових технологій, їх переваги, недоліки, ризики, а також стан українського фінтех-ринку [21]. Роботи О. В. Шишкіної підкреслюють ключову роль фінансових посередників у формуванні інноваційного середовища для цифрових фінансових послуг, а також необхідність адаптації регуляторних механізмів для підтримки фінтех-розвитку в Україні [22-24]. І. П. Ситник та В. С. Фоміна аналізують сучасні тенденції та ефективність використання фінансових технологій у розвитку сучасних платіжних систем, а також специфіку розвитку фінтеху в Україні [16].

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. В умовах активної цифрової трансформації фінансового сектору зростає потреба у глибшому теоретичному та прикладному осмисленні ролі фінансових посередників у формуванні інноваційної інфраструктури. Аналіз сучасних наукових публікацій засвідчує наявність окремих доробок, присвячених FinTech-технологіям, цифровому банкінгу та платіжним системам. Водночас ці підходи часто є фрагментарними й не враховують системного впливу посередників на інфраструктуру. Зокрема, недостатньо вивченими залишаються: трансформація ролі фінансових посередників від класичних операторів капіталу до цифрових платформ із комплексними сервісами; поведінкові бар'єри на шляху поширення цифрових сервісів, пов'язані з низькою фінансовою та цифровою грамотністю користувачів; специфіка функціонування фінансових посередників в умовах криз та нестабільності, характерних для української реальності; адаптація міжнародних моделей взаємодії посередників із цифровою інфраструктурою до правового, економічного та культурного контексту України.

Усунення зазначених прогалин відповідає поставленій меті й завданням дослідження та дозволить здійснити комплексне оцінювання ролі фінансових посередників як каталізаторів побудови сучасної цифрової фінансової екосистеми.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Метою статті є дослідження ролі фінансових посередників у формуванні інноваційної інфраструктури ринку цифрових фінансових послуг України, з урахуванням сучасних викликів, тенденцій та міжнародного досвіду.

Зважаючи на мету сформульовані такі завдання дослідження:

- розкрити сутність та класифікацію фінансових посередників у контексті цифрової трансформації;
- проаналізувати сучасний стан інноваційної інфраструктури ринку цифрових фінансових послуг в Україні;
- визначити механізми впливу фінансових посередників на розвиток цифрових фінансових сервісів;
- дослідити зарубіжний досвід взаємодії фінансових посередників з інноваційною інфраструктурою;
- сформулювати рекомендації щодо підвищення ефективності участі фінансових посередників у розвитку цифрового фінансового ринку України.

Виклад основного матеріалу. Фінансові посередники – це інститути, що акумулюють тимчасово вільні кошти одних економічних агентів і надають їх іншим у формі кредитів, інвестицій чи інших фінансових інструментів. У цифровій економіці фінансові посередники стають не лише каналами перерозподілу ресурсів, а і платформами інновацій, що забезпечують доступ до фінансових послуг через цифрові канали, автоматизовані сервіси, штучний інтелект, блокчейн тощо.

Проведені теоретико-прикладні дослідження функціонування і розвитку фінансових посередників в умовах цифровізації, дозволяють стверджувати, що цифрова трансформація змінює традиційну архітектуру фінансового посередництва, перетворюючи його на багатофункціональну, технологічно орієнтовану систему, що проявляється в таких напрямках:

- *бізнес-моделі* зазнають зсуву від класичних (депозитно-кредитних) до платформених, у межах яких фінансові посередники виступають не лише провайдерами послуг, а й координаторами екосистем (наприклад, банківсько-фінтехові альянси або необанки без фізичних відділень);
- змінюються *канали взаємодії з клієнтами*, зокрема замість традиційного офлайн-спілкування з'являються мобільні застосунки, чатботи, вебплатформи, які забезпечують персоналізований досвід, цілодобовий доступ та знижують операційні витрати;
- набуває цифрової форми *продуктова лінійка*: поширюються онлайн-кредити, цифрові гаманці, смартконтракти, які автоматизують фінансові операції та створюють умови для появи нових типів послуг (наприклад, мікроінвестування);
- адаптується *регуляторне поле*, у тому числі з'являються RegTech-рішення, які допомагають посередникам дотримуватися нормативів у режимі реального часу, впроваджується супервізія на основі даних і т. ін.

Таким чином, цифрова трансформація не просто змінює інструменти – вона перебудовує роль фінансових посередників, вимагаючи нових підходів до їх ідентифікації та класифікації.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Саме з метою систематизації нових форм фінансового посередництва пропонується класифікація фінансових посередників, що враховує не лише інституційну природу, а й рівень цифровізації, функціональну спеціалізацію, технологічну базу, регуляторний статус та географічний масштаб їх діяльності (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація фінансових посередників в контексті цифровізації

Критерій	Класифікаційні групи	Приклади	Характеристика
1. За інституційною природою	Банківські	ПриватБанк, Ощадбанк	Ліцензовані установи, що здійснюють депозитно-кредитні операції, регулюються НБУ, мають доступ до міжбанківських розрахунків
	Небанківські	Кредитні спілки, страхові компанії, фінансові компанії	Не мають банківської ліцензії, але можуть надавати окремі фінансові послуги (страхування, мікрокредитування, факторинг тощо)
2. За ступенем цифровізації	Традиційні	Райффайзен Банк	Основна діяльність офлайн, обмежене використання цифрових каналів
	Гібридні	monobank (через партнерство з банком)	Поєднують фізичну присутність із цифровими сервісами
	Цифрові	Revolut, izibank	Повністю онлайн, мобільні додатки, автоматизовані сервіси, відсутність фізичних відділень
3. За функціональним призначенням	Кредитні	Upstart, кредитні спілки	Надають позики фізичним та юридичним особам, оцінюють ризики, формують кредитні портфелі
	Інвестиційні	Robinhood, інвестфонди	Акумулюють кошти інвесторів, розміщують у цінні папери, управляють активами
	Платіжні	Payoneer, Wise	Забезпечують перекази коштів, обмін валют, електронні гаманці
	Страхові	Lemonade	Пропонують страхові продукти, використовують AI для оцінки ризиків
	Інформаційно-аналітичні	Bloomberg, Refinitiv	Надають фінансову аналітику, ринкові дані, API для трейдингу
4. За технологічною основою	API-платформи	Plaid	Забезпечують інтеграцію між банками та фінтехами через відкриті інтерфейси
	AI-посередники	Upstart, Theoriq AI	Використовують штучний інтелект для оцінки ризиків, персоналізації послуг
	Blockchain-посередники	Aave, Compound	Децентралізовані фінансові сервіси (DeFi), смартконтракти, прозорість транзакцій
5. За рівнем регуляторної інтеграції	Ліцензовані	Банки, страхові компанії	Підлягають нагляду НБУ, мають дозвіл на надання фінансових послуг
	Регуляторні пісочниці	Fintech Sandbox (НБУ)	Тестують інноваційні продукти в контрольованому середовищі
	Нерегульовані	DeFi-платформи	Працюють без централізованого регулятора, високий ризик, але й гнучкість
6. За географічним охопленням	Локальні	izibank, Sportbank	Орієнтовані на внутрішній ринок, адаптовані до національного законодавства
	Глобальні	PayPal, Revolut	Працюють у багатьох країнах, мають мультивалютну підтримку, дотримуються міжнародних стандартів

Джерело: розроблено авторами на основі [14; 15; 18].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Аналіз розробленої класифікації дозволяє стверджувати: фінансові посередники в цифрову добу набули різнопланового характеру, що вимагає перегляду їхньої традиційної типології; спостерігається чітка тенденція до децентралізації та міграції сервісів у цифрове середовище, зокрема завдяки розвитку API, AI та блокчейн-рішень.

Ця систематизація дозволяє перейти до наступного етапу дослідження – аналізу сучасного стану інноваційної інфраструктури ринку цифрових фінансових послуг в Україні, який дає змогу оцінити, наскільки вітчизняна фінансова система готова до ефективної участі фінансових посередників у реалізації інноваційного потенціалу.

Інноваційна інфраструктура цифрового фінансового ринку України формується як система взаємопов'язаних елементів, серед яких ключовими виступають:

- фінансові посередники (банки, небанківські установи, фінтех-компанії), як активні провайдери цифрових сервісів;
- технологічні платформи та рішення (API, блокчейн, хмарні сервіси тощо), що забезпечують інтероперабельність і масштабованість продуктів;
- регуляторні інституції (НБУ, Міністерство цифрової трансформації), які формують сприятливі умови через пісочниці, стандарти та цифрову ідентифікацію;
- клієнтська база, як рушій попиту на цифрові послуги, що потребує зручності, швидкості та безпеки;
- інфраструктурні інструменти: цифрова гривня, мобільні гаманці, автоматизовані сервіси в додатку «Дія»;
- освітньо-наукове середовище, що забезпечує підготовку кадрів та дослідження у сфері фінансових інновацій.

Усі зазначені компоненти взаємодіють між собою, формуючи адаптивне середовище, де відбувається перенесення фінансових послуг у цифрову площину. Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що Україна демонструє динамічний розвиток цифрових фінансових сервісів, що зумовлено як внутрішніми реформами, так і зовнішніми викликами (зокрема війною та наслідками пандемії COVID-19).

Сьогодні інноваційна інфраструктура формується на перетині державних ініціатив, приватного фінтех-сектору та міжнародної підтримки і характеризується такими позитивними рисами й особливостями:

- налічується понад 200 активних фінтех-гравців, зокрема monobank, izibank, MyCredit, які впроваджують мобільні додатки, AI-рішення, блокчейн;
- платформа «Дія» стала ядром цифрової взаємодії між громадянами та державою, інтегруючи фінансові послуги (наприклад, податкові сервіси, банківські верифікації);
- НБУ запровадив Fintech Sandbox, а також розробив концепцію цифрової валюти (e-гривні);
- впроваджуються багаторівневі системи автентифікації, AI для виявлення шахрайства, нові законодавчі ініціативи щодо персональних даних.

Незважаючи на позитивні сторони, розвиток інноваційної інфраструктури супроводжується певними викликами і проблемами, до яких, на нашу думку, належать:

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

- регуляторна невизначеність, яка проявляється у відсутності чітких правил для нових цифрових продуктів, що стримує масштабування інновацій;
- дефіцит фінансування, у тому числі обмежений доступ до венчурного капіталу та банківських кредитів;
- нестачу фахівців у сфері фінансових технологій та кібербезпеки;
- загрози кібербезпеці, що проявляється у зростанні кількості атак на цифрові платформи [12; 17].

Розуміння особливостей структури та функціональних параметрів сучасних фінансових посередників у цифровому середовищі дозволяє глибше оцінити не лише їхню типологію, а і способи взаємодії з ринком. Однак класифікація – це лише основа для подальшого аналізу. Наступним логічним кроком є визначення ключових механізмів, за допомогою яких фінансові посередники впливають на розвиток цифрових фінансових сервісів (табл. 2).

Ці механізми формуються на перетині інституційних, технологічних, регуляторних та комунікаційних змін і дозволяють оцінити, як посередники не лише адаптуються до цифрового середовища, а й активно трансформують фінансову інфраструктуру, створюючи нову якість взаємодії з клієнтами, державою та технологічними партнерами.

Таблиця 2 демонструє, що фінансові посередники впливають на розвиток цифрових фінансових сервісів через шість взаємодоповнюючих механізмів: інституційний, технологічний, платформений, регуляторно-інноваційний, освітньо-комунікаційний та інвестиційно-фінансовий. Кожен із них має власну функціональну спеціалізацію: від трансформації бізнес-моделей до поширення цифрової грамотності та підтримки інновацій.

Переваги механізмів полягають у масштабованості, гнучкості та швидкому впровадженні інновацій, проте їхня ефективність стримують такі обмеження, як недостатня регуляторна визначеність, обмежений доступ до ресурсів і потреба в розвитку цифрових компетенцій користувачів.

У системній взаємодії ці механізми формують синергетичний ефект, що підсилює інноваційний потенціал цифрового фінансового ринку та відкриває нові напрями для розвитку інфраструктури в Україні.

Проведений аналіз механізмів впливу фінансових посередників засвідчив, що їхня участь у цифровій трансформації ринку не обмежується лише впровадженням окремих технологічних рішень. Йдеться про комплексну трансформацію ролі посередників – від провайдерів фінансових ресурсів до інтеграторів інноваційної інфраструктури, учасників регуляторних експериментів, освітніх ініціатив та стратегічних партнерств із державними й технологічними структурами.

Однак глибше усвідомлення потенціалу й обмежень таких механізмів можливе лише в контексті порівняння з міжнародними практиками, де фінансові посередники вже стали каталізаторами змін. Тому доцільним із наукового погляду є огляд закордонного досвіду взаємодії фінансових посередників з інноваційною інфраструктурою, що дозволить виявити ефективні моделі, механізми державної підтримки та підходи до побудови цифрових екосистем.

Таблиця 2

Основні механізми впливу фінансових посередників на цифрові фінансові сервіси

Механізм	Сутність	Характерні особливості	Переваги	Недоліки і обмеження використання	Приклади застосування
1	2	3	4	5	6
Інституційний механізм	участь фінансових посередників у формуванні цифрової фінансової екосистеми через створення нових організаційних структур (фінтех-компанії, цифрові банки, платіжні системи).	швидкість виходу на ринок	сприяння оперативності транзакцій; зменшення витрат	регуляторні обмеження для новачків	запуск цифрових банків (monobank, izibank), які діють на базі партнерства з традиційними банками
Технологічний механізм	впровадження інноваційних технологій (API, блокчейн, AI, Big Data) у фінансові продукти та сервіси	адаптація технологій до фінпослуг	зручність використання; утримання клієнтів	Високий технічний бар'єр входження на ринок	використання штучного інтелекту для скорингу позичальників або блокчейн для смартконтрактів у страхуванні
Платформенний механізм	створення цифрових платформ, які об'єднують різні фінансові сервіси в єдиному середовищі (банкінг, страхування, інвестиції).	Інтеграція цифрових сервісів у єдине цифрове середовище; можливість дії через цифрові застосунки та підключення сторонніх сервісів	Гнучкість і масштабованість; інноваційний потенціал; підвищена конкурентоспроможність	Висока вартість розробки та технічної підтримки; ризики кібербезпеки і витоку даних	інтеграція фінансових сервісів у мобільні додатки (наприклад, monobank або «Дія»)

Закінчення таблиці 2

1	2	3	4	5	6
Регуляторно-інноваційний механізм	участь у формуванні регуляторного середовища через пілотні проекти, «пісочниці», стандарти відкритого банкінгу.	Пілотування продуктів у контрольованих умовах	Зниження регуляторних бар'єрів; безпека	Складність реалізації	участь банків у Fintech Sandbox від НБУ для тестування нових цифрових продуктів
Освітньо-комунікаційний механізм	підвищення фінансової та цифрової грамотності клієнтів, просування нових сервісів через цифрові канали.	Високий потенціал для реалізації	Нові джерела фінансування, швидка масштабованість	Повільне залучення капіталу на початкових стадіях	запуск освітніх платформ банками (наприклад, «ПриватБанк.Університет») або чатботів для консультацій
Інвестиційно-фінансовий механізм	фінансування стартапів, інвестування у цифрову інфраструктуру, венчурні проекти.	фокус на фінансування інновацій; можливість формування фондів спільного інвестування; участь у розбудові цифрової інфраструктури; інституційна роль у підтримці стартапів	мультиплікативний ефект розвитку через розширення капіталізації ринку; гнучкість моделей фінансування; інтеграційна здатність;	обмеженість венчурного капіталу; високі ризики окупності; низький рівень інвестиційної культури та взаємної довіри; нерозвинутість регуляторних стимулів	участь банків у фінансуванні фінтех-компаній або створення власних венчурних підрозділів

Джерело: розроблено авторами на основі [15; 20].

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

Для цього дослідження було опрацьовано досвід взаємодії фінансових посередників з інноваційною інфраструктурою:

- США у сфері венчурного капіталу і фінансових платформ як драйверів інновацій;
- Великої Британії щодо створення регуляторних «пісочниць» і відкритого банкінгу;
- Сінгапуру в контексті державної підтримки і цифрового ліцензування;
- розвиток фінансових посередників Європейського Союзу через програми Horizon Europe, InvestEU та практики інтегрування у єдину цифрову інфраструктуру з урахуванням стандартів PSD2, eIDAS;
- Південної Кореї, де фінансові посередники є вагомим елементом національної інноваційної стратегії (табл. 3)

Проведене дослідження іноземного досвіду дозволяє стверджувати:

- фінансові посередники у провідних країнах не лише адаптуються до цифрових змін, а й активно формують інноваційну інфраструктуру;
- ключовими інструментами є регуляторні «пісочниці», відкриті API, цифрові ліцензії, венчурне фінансування та державно-приватні партнерства;
- Україна може адаптувати ці практики, зокрема через розвиток «пісочниць», стимулювання відкритого банкінгу та підтримку фінтех-екосистеми.

Таблиця 3

Порівняння міжнародного досвіду взаємодії фінансових посередників з інноваційною інфраструктурою

Країна / Регіон	Форми участі фінансових посередників	Інструменти інноваційної інфраструктури	Особливості
США	Венчурні фонди, інвестбанки, краудфандинг	Акселератори, стартап-хаби, платформи AngelList	Сильний приватний капітал, гнучке регулювання
Велика Британія	Банки, платіжні провайдери	Regulatory Sandbox FCA, Open Banking API	Активна роль регулятора, відкриті стандарти
Сінгапур	Банки, цифрові посередники з ліцензією MAS	APIX, FinLab, цифрові ліцензії	Держава – інвестор та координатор
ЄС	Банки, фонди, фінтехи	Horizon Europe, PSD2, eIDAS	Транснаціональна інтеграція інфраструктури
Південна Корея	Банки, інституційні інвестори	Національні інноваційні парки, держгарантії	Частина національної інноваційної стратегії держави

Джерело: розроблено авторами на основі [3; 8; 10; 19].

Аналіз закордонного досвіду продемонстрував широкий спектр інструментів та моделей взаємодії фінансових посередників з інноваційною інфраструктурою, які сприяють активному розвитку цифрових фінансових сервісів – від регуляторних «пісочниць» і відкритих інтерфейсів прикладного програмування (API) до державно-приватних партнерств і венчурного фінансування. Водночас українська практика, попри окремі позитивні приклади, ще перебуває на етапі становлення.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

З огляду на виявлені переваги міжнародних підходів та особливості вітчизняного ринку розроблені рекомендації, що сприятимуть підвищенню ефективності участі фінансових посередників у розвитку цифрового фінансового ринку України (табл. 4).

Розроблені авторами рекомендації спрямовані на формування цілісної інноваційної екосистеми, де фінансові посередники виступають не лише учасниками, а й активними драйверами цифрової трансформації ринку.

Таблиця 4

Рекомендації щодо підвищення ефективності участі фінансових посередників у розвитку цифрового фінансового ринку України

Напрямок	Рекомендації щодо підвищення ефективності
Інституційна трансформація	<ul style="list-style-type: none"> – сприяти переходу традиційних фінансових посередників до цифрових моделей через спрощення процедур цифрового ліцензування; – сприяти поширенню моделі відкритого банкінгу (Open Banking) на основі стандартних API та взаємодії банків із сторонніми провайдерами послуг.
Розбудова технологічної основи	<ul style="list-style-type: none"> – створити єдину національну платформу API для фінансових послуг, сумісну з вимогами PSD2; – підтримати розвиток технопарків, цифрових лабораторій та пілотних проектів із використанням AI, Big Data, Blockchain у практиці фінансових посередників.
Удосконалення регуляторного середовища	<ul style="list-style-type: none"> – розширити функціонал та охоплення Fintech Sandbox від НБУ, залучивши небанківських посередників і стартапи; – розробити дорожню карту цифрового фінансового регулювання із чіткими орієнтирами для інноваційних компаній.
Підвищення рівня цифрової грамотності	<ul style="list-style-type: none"> – запровадити національну програму підготовки кадрів у сфері фінансових технологій для державного та приватного секторів; – залучати фінансових посередників до просвітницьких ініціатив для кінцевих користувачів.
Інвестування в інновації та партнерство	<ul style="list-style-type: none"> – створити державні або державно-приватні фонди венчурного фінансування для інноваційних фінансових ініціатив; – підтримати створення партнерських хабів, у яких банки, фінтех-компанії та дослідницькі установи можуть спільно розробляти нові продукти.
Забезпечення цифрової безпеки	<ul style="list-style-type: none"> – розробити і впровадити національні технічні стандарти з кібербезпеки цифрових фінансових сервісів; – створити пілотні центри з тестування AI-рішень у сфері захисту цифрових транзакцій.

Джерело: розроблено авторами.

Висновки і пропозиції. Проведені дослідження дозволяють стверджувати, що фінансові посередники стали ключовими рушіями цифрової трансформації у фінансовому секторі, розширивши свою функціональність від класичного посередництва до мультифункціональних цифрових платформ, що надають доступ до фінансових сервісів нового покоління. В умовах цифрової трансформації вони перетворюються на багатофункціональні платформи, здатні не лише надавати інноваційні сервіси, а і створювати довкола себе цілі екосистеми.

Інноваційна інфраструктура ринку цифрових фінансових послуг в Україні поступово розвивається, спираючись на активність фінтех-компаній, регуляторну підтримку (зокрема Fintech Sandbox НБУ), державні цифрові ініціативи (наприклад, «Дія») та зростаючий попит з боку клієнтів. Це середовище динамічно розвивається, хоча залишається низка викликів.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

У процесі цифровізації фінансові посередники задіяні через цілу низку механізмів – від технологічних та освітніх до інституційних і регуляторних. Їхня взаємодія створює комплексний вплив на ринок, сприяючи його гнучкості та адаптаційності до змін.

Зарубіжна практика підтверджує, що завдяки впровадженню відкритих інтерфейсів, регуляторних пісочниць, цифрових ліцензій та партнерств з державою, посередники можуть виступати справжніми драйверами розвитку. Український ринок має усі передумови для використання подібних інструментів, особливо в умовах високої цифрової проникності.

Водночас для підвищення ефективності цього процесу потрібно модернізувати нормативну базу, розширити доступ до інновацій, підвищити цифрову грамотність користувачів і стимулювати продуктивну співпрацю між державою та приватним сектором.

Список використаних джерел

1. Arner D. W. The evolution of FinTech: A new post-crisis paradigm? [Electronic resource] / D. W. Arner, J. N. Barberis, R. P. Buckley // *Georgetown Journal of International Law*. – 2015. – Vol. 47. – Pp. 1271–1319. – Accessed mode: <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/geojintl47&div=41&id=&page=>.
2. Barberis J. N. The REGTECH Book: The Financial Technology Handbook for Investors, Entrepreneurs and Visionaries in Regulation [Electronic resource] / J. N. Barberis, D. W. Arner, R. P. Buckley – John Wiley & Sons, 2020. 392 p. – Accessed mode: <https://books.google.com.ua/books?id=fJGfDwAAQBAJ>.
3. Fintech and the digital transformation of financial services: implications for market structure and public policy / Feyen E., Frost J., Gambacorta L., Natarajan H., & Saal M. // *BIS Papers*. – 2021. – No 117.
4. Gomber P. Digital Finance and FinTech: current research and future research directions / P. Gomber, J. A. Koch, M. Siering // *Journal of Business Economics*. – 2017. – Vol. 87(5). – Pp. 537–580. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11573-017-0852-x>.
5. Lee I. Fintech: Ecosystem, business models, investment decisions, and challenges / I. Lee, Y. J. Shin // *Business Horizons*. – 2018. – Vol. 61(1). – Pp. 35–46. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2017.09.003>.
6. Fintech development in Ukraine until 2025 [Electronic resource] // National Bank of Ukraine. – 2020. – Accessed mode: <https://bank.gov.ua/en/about/develop-strategy/fintech2025>.
7. Totska O. Fintech market in Ukraine: Analysis and forecasting [Electronic resource] / O. Totska, B. Shevchuk // *Economics and Region*. – 2023. – Vol. 3(90). – Pp. 90–94. – Accessed mode: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22955/1/article_94%20%28eng%29.pdf.
8. How to create the financial market infrastructures of the future. How to create the financial market infrastructures of the future [Electronic resource] / World Economic Forum. – 2025. – Accessed mode: <https://www.weforum.org/stories/2025/01/financial-market-infrastructures-innovation>.
9. Zalan T. The promise of fintech in emerging markets: Not so disruptive? / T. Zalan, E. Toufaily // *Contemporary Economics*. – 2017. – Vol. 11(4). – Pp. 415–430. – Accessed mode: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/195501/1/1029213224.pdf>.
10. Величко Г. В. Дослідження зарубіжного досвіду розвитку інноваційної інфраструктури / Г. В. Величко // *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. – 2017. – № 16. – С. 267–271. DOI: <https://doi.org/10.31498/2225-6407.16.2017.136526>.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

11. Вовчак О. Фінансове посередництво: економічна сутність і класифікація / О. Вовчак, Л. Крентовська // Вісник НБУ. – 2012. – № 8. – С. 4–9.
12. Довгань О. Аналіз розвитку цифрових інновацій на ринку фінансових послуг в Україні у 2010–2024 роках / О. Довгань // Економіка та суспільство. – 2025. – № 71. – Р. 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-48>.
13. Дубина М. В. Розвиток e-banking: світовий та вітчизняний досвід [Електронний ресурс] / М. В. Дубина, О. М. Шеремет // Проблеми і перспективи економіки і управління. – 2019. – № 2(18). – С. 154-162. – Режим доступу: <https://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/18373/%D0%94%D1%83%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%9C.%20%D0%92..pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
14. Масюк Ю. В. Інституційна модернізація фінансових послуг посередників на фондовому ринку [Електронний ресурс] / Ю. В. Масюк // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2023. – № 2. – С. 45–52. – Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17407732046650.pdf>.
15. Пантелєєва Н. М. Цифрові трансформації фінансового посередництва [Електронний ресурс] / Н. М. Пантелєєва // Фінанси, банківська справа та страхування. – 2021. – № 1. – С. 150–161. – Режим доступу: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/13795/1/1501-2341-1-PB.pdf>.
16. Ситник І. П. Вплив фінтеху на розвиток сучасних платіжних систем України [Електронний ресурс] / І. П. Ситник, В. С. Фоміна // Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». – 2019. – № 2(51). – С. 139-143. – Режим доступу: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/bnav_2019_2_29.pdf.
17. Урікова О. М. Fintech-індустрія України: драйвери зростання та виклики під час кризи / О. М. Урікова, Ю. М. Мисько, О. І. Карий // Проблеми економіки та управління. – 2025. – № 9(1). – С. 96–111.
18. Ходаківська В. Цифрова трансформація ринку фінансових послуг в контексті розвитку FinTech-індустрії [Електронний ресурс] / В. Ходаківська // Наукові перспективи. – 2022. – № 10(28). – С. 208–218. – Режим доступу: <https://www.academia.edu/100444022>.
19. Чичкало-Кондрацька І. Б. Зарубіжний досвід використання фінансових механізмів стимулювання інноваційного розвитку / І. Б. Чичкало-Кондрацька // Економіка і організація управління. – 2020. – № 2. – С. 89–97.
20. Чуницька І. І. Вплив цифрових технологій на розвиток фінансового ринку України / І. І. Чуницька, Л. М. Богріновцева // Економіка та суспільство. – 2023. – № 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>.
21. Шевченко О. М. Розвиток фінансових технологій в умовах цифровізації економіки України / О. М. Шевченко, Л. В. Рудич // Економічна теорія та економічна кібернетика. – 2020. – № 7(61). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.61>.
22. Шишкіна О. В. Вплив цифрових технологій на стратегії розвитку фінансових посередників в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Шишкіна, Д. М. Волошин, Д. Я. Ринжук // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2024. – № 2(38). – С. 177-189. – Режим доступу: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/314107/305041>.
23. Шишкіна О. Вплив фінтех інновацій на глобальні валютні ринки / О. Шишкіна // Acta Academiae Beregsasiensis. Economics. – 2023. – № 4. – С. 307-320. – Режим доступу: <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/98/111>.
24. Шишкіна О. Проблеми, перспективи і ризики використання цифрових інновацій у фінансовому й реальному секторах національної економіки / О. Шишкіна // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2023. – № 1(33). – С. 154-175. – Режим доступу: <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/282034/276250>.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

25. Шарлет С. М. Теоретичні аспекти визначення сутності категорії «Fintech» / С. М. Шарлет, М. В. Дубина, О. С. Жук // Науковий вісник Полісся. – 2019. – № 1(17)). – С. 148-157. – Режим доступу: <https://ir.stu.cn.ua/jsui/bitstream/123456789/18078/1/148-157.pdf>.

26. Школьник І. О. Фінансові посередники та їх роль у розвитку фінансового ринку / І. О. Школьник // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. раць / ДВНЗ "УАБС НБУ". – Суми, 2007. – Вип. 22. – С. 272-281.

References

1. Arner, D. W., Barberis, J. N., & Buckley, R. P. (2015). The evolution of FinTech: A new post-crisis paradigm? *Georgetown Journal of International Law*, 47, 1271–1319. <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/geojint47&div=41>.

2. Arner, D. W., Barberis, J. N., & Buckley, R. P. (2020). *The REGTECH Book: The financial technology handbook for investors, entrepreneurs and visionaries in regulation*. Wiley. <https://books.google.com.ua/books?id=fJGfDwAAQBAJ>.

3. Feyen, E., Frost, J., Gambacorta, L., Natarajan, H., & Saal, M. (2021). *Fintech and the digital transformation of financial services: Implications for market structure and public policy*. Bank for International Settlements. <https://www.bis.org/publ/bppdf/bispap117.pdf>.

4. Gomber, P., Koch, J. A., & Siering, M. (2017). Digital finance and FinTech: Current research and future research directions. *Journal of Business Economics*, 87(5), 537–580. <https://doi.org/10.1007/s11573-017-0852-x>.

5. Lee, I., & Shin, Y. J. (2018). Fintech: Ecosystem, business models, investment decisions, and challenges. *Business Horizons*, 61(1), 35–46. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2017.09.003>.

6. National Bank of Ukraine. (2020). *Fintech development in Ukraine until 2025*. <https://bank.gov.ua/en/news/all/rozvitok-fintech-v-ukrayini-do-2025-roku>.

7. Totska, O., & Shevchuk, B. (2023). Fintech market in Ukraine: Analysis and forecasting. *Economics and Region*, 3(90), 90–94. <https://doi.org/10.32782/2410-8020/2023-3-13>.

8. World Economic Forum. (2025). *How to create the financial market infrastructures of the future*. <https://www.weforum.org/agenda/2025/01/financial-market-infrastructures-innovation>.

9. Zalan, T., & Toufaily, E. (2017). The promise of fintech in emerging markets: Not so disruptive? *Contemporary Economics*, 11(4), 415–430. <https://doi.org/10.5709/ce.1897-9254.253>.

10. Velychko, H. V. (2017). Doslidzhennia zarubizhnoho dosvidu rozvytku innovatsiinoi infrastruktury [Research on foreign experience in the development of innovation infrastructure]. *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoi vlasnosti – Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property*, 16, 267–271. <https://doi.org/10.31498/2225-6407.16.2017.136526>.

11. Vovchak, O., & Krentovska, L. (2012). Finansove poserednytstvo: ekonomichna sutnist i klasyfikatsiia [Financial intermediation: Economic essence and classification]. *Visnyk NBU – Visnyk of the National Bank of Ukraine*, 8, 4–9.

12. Dovhan, O. (2025). Analiz rozvytku tsyfrovyykh innovatsii na rynku finansovykh posluh v Ukraini u 2010–2024 rokakh [Analysis of the development of digital innovations in the financial services market of Ukraine in 2010–2024]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society*, 71, 48. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-48>.

13. Dubyna, M. V., & Sheremet, O. M. (2019). Rozvytok e-banking: svitovi ta vitchyzniani dosvid [Development of e-banking: Global and domestic experience]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky i upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*, 2(18), 154–162. <https://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/18373>.

14. Masiuk, Yu. V. (2023). Instytutsiina modernizatsiia finansovykh posluh poserednykiv na fondovomu rynku [Institutional modernization of intermediary financial services in the stock

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

market]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka» – International Scientific Journal “Internauka”, 2*, 45–52. <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17407732046650.pdf>.

15. Panteleeva, N. M. (2021). Tsyfrovi transformatsii finansovoho poserednytstva [Digital transformations of financial intermediation]. *Finansy, bankivska sprava ta strakhuvannia – Finance, Banking and Insurance, 1*, 150–161. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13795>.

16. Sytnyk, I. P., & Fomina, V. S. (2019). Vplyv fintekhu na rozvytok suchasnykh platizhnykh system Ukrainy [The impact of fintech on the development of modern payment systems in Ukraine]. *Business Navigator, 2*(51), 139–143. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&Z21ID=&Image_file_name=PDF/bnav_2019_2_29.pdf.

17. Urikova, O. M., Mysko, Yu. M., & Karyi, O. I. (2025). Fintech-industriia Ukrainy: draivery zrostannia ta vyklyky pid chas kryzy [Fintech industry of Ukraine: Growth drivers and challenges during the crisis]. *Problemy ekonomiky ta upravlinnia – Problems of Economics and Management, 9*(1), 96–111. <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2025/may/38837/vse425-96-111.pdf>.

18. Khodakivska, V. (2022). Tsyfrova transformatsiia rynku finansovykh posluh v konteksti rozvytku FinTech-industrii [Digital transformation of the financial services market in the context of FinTech development]. *Naukovi perspektyvy – Scientific Perspectives, 10*(28), 208–218. <https://www.academia.edu/100444022>.

19. Chychkalo-Kondratska, I. B. (2020). Zarubizhnyi dosvid vykorystannia finansovykh mekhanizmiv stymuliuвання innovatsiinoho rozvytku [Foreign experience in using financial mechanisms to stimulate innovation development]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia – Economics and Organization of Management, 2*, 89–97. <https://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/11791>.

20. Chynytska, I. I., & Bohrynovtseva, L. M. (2023). plynv tsyfrovyykh tekhnolohii na rozvytok finansovoho rynku Ukrainy [The impact of digital technologies on the development of Ukraine’s financial market]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economics and Society, 49*, 60. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-60>.

21. Shevchenko, O. M., & Rudykh, L. V. (2020). Rozvytok finansovykh tekhnolohii v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy [Development of financial technologies in the digital economy of Ukraine]. *Ekonomichna teoriia ta ekonomichna kibernetika – Economic Theory and Economic Cybernetics, 7*(61). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.61>.

22. Shyshkina, O. V., Voloshyn, D. M., & Rynzhuk, D. Ya. (2024). Vplyv tsyfrovyykh tekhnolohii na stratehii rozvytku finansovykh poserednykiv v Ukraini [The impact of digital technologies on strategies for developing financial intermediaries in Ukraine]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management, 2*(38), 177–189. <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/314107/305041>.

23. Shyshkina, O. V. (2023). Vplyv fintekh innovatsii na hlobalni valiutni rynky [The impact of fintech innovations on global currency markets]. *Acta Academiae Berengasiensis. Economics, 4*, 307–320. <https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe/article/view/98/111>.

24. Shyshkina, O. V. (2023). Problemy, perspektyvy i ryzyky vykorystannia tsyfrovyykh innovatsii u finansovomu y realnomu sektorakh natsionalnoi ekonomiky [Problems, prospects and risks of using digital innovations in the financial and real sectors of the national economy]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management, 1*(33), 154–175. <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/282034/276250>.

25. Shkarlet, S. M., Dubyna, M. V., & Zhuk, O. S. (2019). Teoretychni aspekty vyznachennia sutnosti katehorii «Fintech» [Theoretical aspects of defining the essence of the “FinTech” category]. *Naukovyi visnyk Polissia – Scientific Bulletin of Polissia, 1*(17), 148–157. <https://ir.stu.cn.ua/jspui/bitstream/123456789/18078/1/148-157.pdf>.

ФІНАНСИ. БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

26. Shkolnyk, I. O. (2007). Finansovi poserednyky ta yikh rol u rozvytku finansovoho rynku [Financial intermediaries and their role in the development of the financial market]. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy – Problems and prospects for the development of the banking system of Ukraine*, 22, 272-281.

Отримано 17.05.2025

UDC 336.76:004.738

JEL Classification: G20; G21; O33

Artem Malykhin

PhD student of the Department of Finance, Banking and Insurance Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: malykhinartem01@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-4771-0666>

Dmytro Voloshyn

PhD student of the Department of Finance, Banking and Insurance Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: dmytrovoloshyn@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0004-6757-0689>

**ANALYSIS OF THE ROLE OF FINANCIAL INTERMEDIARIES
IN THE PROCESS OF FORMATION OF INNOVATIVE INFRASTRUCTURE
OF THE DIGITAL FINANCIAL SERVICES MARKET OF UKRAINE**

Abstract. *The article is devoted to the study of theoretical, methodological and applied aspects of the role of financial intermediaries in the formation of innovative infrastructure of the digital financial services market in Ukraine. The relevance of the study is growing significantly in the context of global digitalization, full-scale war, and the need to build a sustainable financial system in the post-conflict period.*

The purpose of the study is to comprehensively analyze the functions, mechanisms of influence, and barriers that limit the participation of financial intermediaries in the development of innovative infrastructure. To achieve this goal, the authors have analyzed and systematized modern scientific approaches to the study of financial intermediation in the context of digitalization, open banking, and regulatory sandboxes.

The key scientific and practical result of the article is the development of the author's own classification of financial intermediaries according to six criteria: institutional nature (banks, non-bank institutions), level of digitalization (traditional, hybrid, digital), functional purpose (credit, investment, payment), technological basis (API, AI, blockchain), regulatory integration (licensed, DeFi) and geographical coverage (local, global). On this basis, six mechanisms of intermediaries' influence on digital financial services are identified: institutional, technological, platform, regulatory and innovation, educational and communication, and investment and financial.

Based on the analysis of the Ukrainian market (monobank activity, NBU Fintech Sandbox, integration with Diia) and comparison with international experience (USA, UK, Singapore, EU), a set of recommendations has been developed. In particular, the authors emphasize the need to: facilitate the transition to digital models by simplifying licensing; develop open banking based on APIs; create a single national API platform; expand the NBU's Fintech Sandbox; launch public-private venture capital funds; and improve cybersecurity and digital literacy.

Keywords: *financial intermediaries; digital financial services; innovative infrastructure; fintech; regulatory sandboxes; open banking; blockchain.*

Table: 4. References: 26.

Бібліографічний опис для цитування:

Малихін А. Г., Волошин Д. М. Аналіз ролі фінансових посередників у процесі формування інноваційної інфраструктури ринку цифрових фінансових послуг України. *Науковий вісник Полісся*. 2025. № 1(30). С. 284-299. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-284-299](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-284-299).